

J E L E N K Ö R.

38. szám.

Pest, szombat. Május 12.

1832.

F o g l a l a t: Magyarország és Galiczia (Ó Felsőök elutazta. Lembergi tudósítás. Kovachich J. M. orsz. levéltárnok. Kovács János eperjesi könyvtár alapítása 's megtiszteltetése. Pesti Casino 's lóverseny-iránti figyelmeztetés. Toldalék a' szabócsi tisztújításhoz. Mendei próbatét. Lukavszky Donát, Imre János, Balla Albert 's Pethó Ferencz ††). Franciaország (Montalivet. Metzi zavargás, 's egyéb tárgyak). Anglia (a' Leeds és London városi kérelmek 's több más). Olaszország (a' modenai katonaság esküvése. Bolognai kis zaj). Belgium (a' képviselők tanácskozási. Az ausztriai ratificatio 's egyebek). Portugália. Németország (Prussziában a' lengyelség, 's ujságitilalom, Kasszelben a' sajtó-törvény. Braunschweigi összeesküvés. A' Tribune folytatása, Wirth szabadulása 's t. i). Pénzfolyamat. Gabonaár.

MAGYARORSZÁG és GALLICZIA.

Felsőges Királyunk 's Királynénk május 7dikén indultak Bécsből, Grätz 's Laibachen keresztül Triesti utjokra.

Lembergől ezeket írja levelezőnk: Galicziának tetemes hasznára vált a' fizettelenül maradt adó elengedése, mellyel jószágos Fejedelmünk az ottani földbirtokosokat megvigasztalni kegyeskedett, 's így helyre állapítani segíté nagy részben a' földművelési régi szorgalom elevenségét 's helyre az isteni gondviselésnek mezeinken virasztása mellett a' bő arathatási reményt. Hála, legszívesb hódolatú hála ez inségenyhítő kegyelmért, e' széplelkű atyáskodásért felsőges Urunknak!

Felsőges Nádorunk april. 20iki határozata szerint, a' Rudnyák Endre halálával megürült országos levéltárnokságra, Kovachich József Miklós eddigi alleveleltárnok urat méltóztatott kegyesen kinevezni. — Ó cs. kir. Felsőge május 5dikén érkezett meg Bécsből Budára.

Fels. Urunk kegyelmes tekintetbe vévén hazánk érdemes fiának, tek. tud. Kovács János urnak, Pálffy Antal ó herczegsége volt nevelőjének, előbb felsőges Rajner és Lajos cs. kir. főherczegek, utóbb koronás ifju Királyunk Ferdinand mellett magyar nyelv 's litteraturai tanítóképen öszveleg 18 évigleni szorgalmas fáradozásit, mint szinte azon jó tetteit is, mellyeket a' nemes lelkű férjfiú időszakoszonként kedves hazánknak 's az emberiségnek minden mellesleg jutalom nélkül áldozott; végre pedig azon alapítvány nagy becsét is, mellynél fogva ez 1821 óta az eperjesi püspökmegyé-

nek örök ajándécul Eperjesen, egy számos ezer kötetű, közkönyvtárt több ezer forintartási tókével telepített: ezekre nézve valamint 1827. nov. 11kén az imént nevezett hazafit gyűrűn és szalagon (pántlikán) függő nagy arany érdempénzzel megtisztelni, ugy egyszersmind 1830 februarius 12dikén Eperjes megyebeli alapítványát adományostul kir. erősítő oklevél által megörökíteni méltóztatott.

E' szép tettek részint némi viszonzása, részint a' felsőges Megerősítőhöz 's nemes lelkű Alapítóhoz buzgó hálája 's tisztelete tanujelül mélt. Tarkovics Gergely eperjesi püspök, főtit. káptalanjával, az érdemes jótévő képét két példányban tulajdon költségein Zmey-Miklós József magyar fi által lefesteté oly czélből, hogy annak egyik eredetije a' m. n. museumba, másika pedig az említett könyvtárba örök emlékül helyezettnek. Mihez is fens. Nádorunk engedelmé járulván, annak a' pesti museumba iktatása 's felfüggesztése főtit. Fogarasy János urra, a' lemergi görög szertartásu érseki katholika egyház tisztb. kanonokjára, 's Bécsben ugyanazon szertartásu Sz. Borbála temploma plebanusára bízott püspök ó nagysága 's a' káptalan által, ki is e' f. hónap 10ikén délelőtt számos különféle rangu érdemes hazafi jelenlétében annál szivesebben teljesité e' tiszte. megbízást, mennél nagyobb szeretettel viseltetik régóta már említett alapító barátjához. Vajha minden városunk illy példás tettű Jótévőt volna szerencsés nyerhetni, milly számú nyilvános könyvtárral dicseketnének akkor hazánk 's mennyi segédeszközzel, gyámszerrel birna ifjuságunk 's mű-

veltségre vágyó polgártársink szent czéljok könnyebb valóítására! Illyes intézetek által a' haza 's emberiség boldogul; mire nézve a' haza 's emberiség örök áldása szokott lengeni méltó bérül illy alapítóknak mind élők mind sírjok felett.

A' nemzeti Casino-egyesületnek 5ik alaprendelete szerint annak minden rendü Résztvényesit (actionariusit) jövő június 3ikán délelőtti 11 órakor a' casino palotájában tartandó közülésre az Igazgatóság ezennel figyelmeztető tisztelettel meghívja.

Az idei pesti lóverseny következő napokon fog tartatni: május 24dikén délelőtt, 27dikén délután, 30dikán délelőtt, június 3dikán délután 's 6dikán délelőtt. Állatmutatás június 15diktől 5dikeig szokott helyén a' városon kívül; lóárverés június 2dikán 's 7dikén; paraszt kancza-csikók jutalmaztatása pedig június 3dikán.

Toldalék a' szabolcsi tisztválasztáshoz: Hivatalaikban megerősítették Szabó Mihály földmérő; főorvosok Józsa István, Staintz Ferencz; járásbeli seborvosok Durst József, Bayler János, Tóth István, Horváth Pál, Dusóczky Károly, Durst Ferencz, Miskolczy László; kiadó Kiss Mihály; irnokok Kelemen Antal, Vályi Károly, Nagy Károly; 's lovas katonák hadnagya Takácsy Ferencz. — Nevezetessé lön e tisztválasztás a' begyült nemesség jeles száma által is, mert több volt négy ezer szavazó főnél, 's mi legtöbb 's legszebb, hogy a' mélt. Főispán Széki gróf Teleki József Ó Nagysága iránt mindenki nagy tiszteletü figyelemmel viselttven az egész választó nemesi egyetemből, semmisen történt az egész tisztválasztás alatt, mi a' hely szentségével 's a' gyűlés, a' tárgy méltóságával össze nem férhető.

Péczelről egy levelezőnk ezeket írja: Mendén (Pest vmegyei helység, földesura mélt. Keglevich István gr., haszonbérloje Gremesperger István ur) mult april. első napjain több rendü tárgy kellemezé óráimat: Vasárnap délután a' csupa tót ajaku ágostai vallásbeli fiu 's lány gyermekek adák is-

kolai próbatételöket legelőször magyar nyelven, reményemet haladva mondák fel gyors feleletjüket tiszta magyar zengésü hangzatonkon, aztán mit előbb magyarul előadtak, azt utóbb tótul 's viszont megfordítva mondták el tökéletes értelemmel, 's ez mind csak a' mult téli oktatás sikere, a' mit Péteri tiszt. Esztergályi Mihály ur buzgóságának, — tek. Földváry Miklós főcurator ur bölcs igazgatásának, 's a' mélt. földesuraság jóltevőségének tulajdoníthatni; — a' jelen volt szülék szemeikben csillogó örömcseppek hatottak leginkább meg. — A' magyar nyelvben kitüntetkezett tanulókat ezüst pénzajándékkal jutalmazák meg tek. Tahy Károly járásbeli főbíró, Kovács Zsigmond táblabíró, 's Földváry Miklós szolgabíró ur, valamint a' mélt. földesuraság is, ki következő őszre magyar iskolai 's énekes könyveket 's egyéb tanulási szükséges cikkelyeket fog a' gyermekek számára szereztetni. Ezentul pénzjutalmakon kívül fi és lány-, bel és kül ruha-darabok fognak az uraságtól a' jelesb előmenetelűek közt kiosztatni; a' tanító szinte nem marad segedelmi vigasztalás nélkül; a' földesuraság pedig, mint sejdítém, rövidebb, könnyebb és sükeresb tanítás-és tanulásmód behozatásáról gondoskodik. Ez ám a' tiszta emberi szeretet, szép hazafiui buzgóság, méltó földesuraság, 's gondos atyáskodás a' jobbágyok iránt, szóval példaremekül emberiség hazafisággal testvérülve; illy módon füzve kezett a' világos lelkü egyházi és világi előjáróság a' birtokosakkal, sőt ezek közül mind egyik külön véve is, ha ezzel rokon szent tűz hathatósan melengeti keblét, csudákat művelhet nyelvünk szapora terjesztésében, 's ennél fogva tágasb, gyorsabb hatásu 's hamarabb gyümölcsözésü lehet akár mily más intézetnél, mellynek sikerét sok huzamos előkészület, az érdekek visszássága, szempontok ferdesége v. fonáksága, különféle mostoha körülmények ellenhatása vagy késletése 's több illyen ok miatt csak hosszadalmas időkre várhatni.

T
vészet
ra, a
nak r
bölcse
mint
demia
labirá
életpá
szend
lejthe
turán
egri é
csillag
nyina
korán

vgye
tetem
expe
dés u
tözöt

mélt.
ván
Horv
tábla
ja ko
tal-v

szérő
rosz
pot,
kíme
f. e.
Nyu
örön
salk

küls
oros
várá

apri
liv

Tek. tudós Imre János Ur a' szép művészetek, Bölcselkedés 's Theologia Doctora, a' m. k. t. egyetemenél a' Philosophiának rendes királyi Tanítója, ugyanott a' bölcselkedési 's theologiai karnak társas — mint szinte a' m. nemzeti tudományos akademia rendes tagja 's T. Heves vgye táblabírája tudósorvadásban e' f. hónap 12ikén életpályája 42dik évében reggeli 6 órakor szenderült által az öröklétre. Benne 's a' felejthetetlen Tittelben Hazánk, nemzeti literaturánk, a' tudományos egyetem 's főképz az egri érsekségének egy pár szép ragyogású csillaga hunyt el. Számos baráti 's tanítványinak könnyes sohajtási kísérik mind a' két korán dicsőültet halhatatlan honjába.

Tek. Balla Albert, T. Pest és Tolna vgye táblabírája 's a' nagymélt. Kuriának tetemes és számos érdemű 's köztiszteletű expeditora is hosszas fogyasztó betegeskedés után maj. 10ikén estve az égiekhez költözött.

Zágráiban april. 28ikán hunyt el nagymélt. Lukavszky Donát ur magy. kir. sz. István rendének vitéze, val. b. t. tanácsos, Horvát, Dalmát és Tótország al-bánja, báni táblai közbíró, 's Zágráb vármegye főispánja kor-gyengülésben, élte 85ik, 's közhivatal-viselése 62 évében.

Pethő Ferenczet, a' rozsnyói megye részéről 1831diki juniusa óta Gallicziában a' orosz király nevé huszár ezredebeli tábori papot, minekutána Tarnóban a' cholera megkínélte, a' hagymáz (typhus) Podgorze-ban f. e. aprilis 7dikén, 32ik évében elragadá. Nyugodjanak a' Visztula partján barátnak örömeivel porai a' széplelkű, kedves társalkodású, ritka műveltségű hazafinak! Sz. I.

FRANCZIAORSZÁG.

Marsall Mortier hivatalosan jelenti a' külső miniszternek Pétervárából: hogy az orosz császár ratificatióját vivő kurir Pétervárából Londonba april. 18dikán elindult.

A' Moniteurben apr. 28dikán megjelent april. 27diki királyi rendelés gróf Montalivet francia párt, Perier C. ur helyé-

be, ki a' ministeri tanács elölülőségét megtartja, belső ministerré nevezi, 's egy másik, ugyanaz napi rendelés őhelyette a' nyilvános oktatás és cultus ügyeire ideiglen Barthe pecsétör urat bizza meg.

A' Courier szerint parisi magányos leveleknél fogvást az ujjlag szerkeztetendő ministerium fő szerepeit Talleyrand és Decazes urakra bizatandóknak jövendölgetik. Az angol Globe is illyes mit jósolgat, 's előre félve sopánykodik a' juste milieu (Perier) pártja sülyedésén. — A' portugal széleken tanyázó spanyol sereget 50,000re teszi a' Courier, magányos levelek pedig 30,000re.

Montalivet ur belső ministerségével általában nincsenek megelégedve a' parisi újságok. Fialat 's tapasztalatlan lététől nem várnak semmi jót. Mondják: Dupin (az idősb) ur kínáltatott meg a' ministerséggel, de ő nem akará azt elfogadni, mig a' ministeri tanács elölülőségét a' király viszi, kinek ezen tettét általányosan gáncsolják. Hasonlag hirtelik, hogy Thiers ur után kurir küldetett Görögországba, melly őt a' ministeriumba meghíja.

Perier ur folyvást igen rosszul van 's felgyógyulása felette kétséges. d'Argout ur gyógyul. Guizot ur pedig gyöngélkedik.

Metzben april. 19dikén némi rendtelenségre adott okot Parant deputatus (időelőtti) visszatérte, kinek a' lakosok közül néhányan macskamuzsikával udvaroltak. Ez alkalommal a' többi politikai pártok is szóra keltek. Éljen a' király! le a' királlyal! éljen Parant! haljon Parant! le a' jesuitákkal! le a' bayonettekkel! le a' Carlistákkal! 's éljen a' császár! mind ezek egyszerre hangzottak. Katonáság széleszté el a' csoportot; más nap szinte katonáság volt a' piaczkon felállítva, melly minden csoportozást meggátolt; estve tíz órakor teljes csend volt a' városban.

Chateaubriand a' praefectustól visszautasított 12,000 frankot Paris 12 biráinak akarta áttadni, de egy sem fogadá el; mert azon egy is, ki elfogadá, kénytelen volt

azt (az 1000 frankot) későbbben visszaküldeni. Legközelebb ismét megjelent egy valaki 's a' cholera betegek számára 3000 frankot nyujta által „egy szám-üzött gyermek“ nevében; de minthogy ezt „isméretlenre“ nem akará változtatni, ajándéka nem fogadtatott el. Kár, ugymond egyik párisi ujság, hogy olly hamar elfeledé azon számüzött gyermek az Evangelium ama tanácsát, mellyet első communiojakor kétségkívül hallott: ne tudja bal kezéd jobbod jótetteit!

Crosnier ur helyébe, ki (egy maga a' párisi 12 maire közül) a' berryi herczegné nevében Chateaubriand ur által küldött ezer frankot a' cholera betegek számára elfogadá, Loquet ur neveztetett a' 9dik kerület mairejének.

Az angol Times egy levéltöredéket közöl Parisból, melly szerint Otto bajor herczeg görög királyságát pénzbeli akadályok hátráltatják. Tudniillik a' bajor király, ki igen gazdag, nem akar fiának bár néhány évig civillistát (udvarköltségeket) adni, 's így, ürülve lévén most a' görög kincstár, nines egyéb mód segíthetni a' dolgon, mint ha egy uj görög kölcsön nyittatik meg a' három hatalmasság biztosítása mellett; de igen kétséges, találand e majd ezen kölcsön részvevőkre? — Ha az ifju herczeg Görögországba megy, hihetőleg gróf Armansperg (tanult és liberalis gondolkodásu férjfiu) fogja őt mint minister kísérni.

Két ministeri ujság (a' Nouvelliste és Journal des Débats) hiteles kutfók után, mint mondják, egy levélkivonatot közlenek Madridból aprilis 22dikéről, melly szerint a' francia és angol követek egyesült szorgalmazásokra a' spanyol cabinet formaszereint kinyilatkoztatta, hogy a' portugáli ügybe avatkozni nem fog és szintazon neutralitást tartandja meg, mellyet Anglia 's Franciaország. (A' portugáli ujságok és kormány folyvást hirdetgetik spanyol segedelembé bizásokat, 's az e' végett összegyűjtött spanyol határszéli seregek számát legu-

jabban 59,600 emberre teszik, kijelelvén egyenként az ezredeket 's pattantyusságot, mellyekből az áll. —

Mióta Perier beteg, azóta a' diplomatiái közlekedések csaknem egészen megszűntek Parisban. A' király személyesen viszi a' cabinet tanácsokban az előlülést.

Majus 1sójén (a' király névnapján) semmi ünneplések nem voltak, sem az udvarnál, sem a' tartományi városokban, 's a' király meghagyá, hogy az erre szánt költségek a' cholera betegek gyámolgatására fordittassanak. Ugyan e' célra szánt 500,000nyi segédhitelét a' király 1,000,000ra emelé.

A' politia némelly eddig Parisban tartózkodott Lengyeleket Avignonba utasított.

Toulonból ujabbán 800 francia fegyveres szállított Oranba. (Afrikába).

A N G L I A.

A' british Traveller hosszasan ír le egy gyülekezetet, melly Leeds (York grófságban 92,000 lak.) városában tartatott. — Az itten tartott beszédek elevenül gyanittatják azon nyugtalanságot, melly a' nevezett városban 's mint alább látandjuk, Londonban 's egész országszerte fogna kiütni, ha tán a' felsőház által gyökeres változtatások téténének a' reformbillen. Itt következik a' felírás, mellynek a' királyhoz küldetését a' leedsi gyülekezet elhatároza: „Sire! Felséged a' mi reményünk 's menedékünk a' zivatarokban. A' legsürgetőbb szükség esetében vagyunk. A' reformmelleni szegződés 's annak ebből eredett elhalasztása mélyen sérté meg a' nemzeti érdekeket; kézműveink 's kereskedésünk akadoznak már is, 's a' bill megcsonttatása közös elégületlenséget, talán zavarokat fogna támasztani. Felséged nem tart semmitől 's nines mitől tartania. Felséged magát a' nép érdekeivel bölcsen egyesité. Mi tudjuk és tiszteljük Felséged atyai gondjait a' békeség és jóllét fentartatása iránt. Némelly lordok nem isméri a' népet, nem veszik ügyeletbe annak gondolkodását 's jusait, 's ugy látszik,

balul ítélnék saját házok alkatja 's hatása felől. A' felsőház tekintete nem vesztene semmit tagjai szaporodása 's eddigi politikai véleménye változtatása által, melly utóbbi a' köz ügyek tisztább és összehangzóbb vitelére valóban szükségessé lön. Mi tehát alázatosan kérjük Felsőgedet, méltóztassék bennünket királyi praerogatíváinak szabados és félelmetlen gyakorlása által az oligarchia ellen védeni, 's a' bill sorsát 's ezáltal a' constitutio fenmaradását mostani ministereinek, kik a' nép bizodalmát mindnyájan birják, segedelmével biztosítani."

A' londoni városi tanács april. 26dikán tartott gyűlésében közakarattal egy kérelem-készítést határoza el a' felső házhoz, melly ezt a' reformbill teljes és tökéletes elfogadására szólítsa. Ugyanekkor gróf Grey 's lord Althorp városi polgárjussal tiszteltetének meg.

Londonban a' cholera enyészik; ellenben Dublinban nő ereje.

OLASZORSZÁG.

Nyilvános tudósítások után mint az allg. Zeit. állítja, következőkép esküvének a' modenai herczeg katonáji: Mi 4dik Ferencz katonáji a' legtüzesebben boszorkodunk, ('s nem szünhet bosszuságunk, míg az összeesküdt gyilkosak föl nem fedeztetnek) hallván azon égbekiáltó gonoszságú plánumát a' zendülőknek, melly szerint imádandó uralkodónk szent személyét meggyilkolni akarák; e' miatt részünkről örömmel nyilatkoztatjuk: hogy szerencséseknek véljük magunkat olly fejedelemtől kormányoztatni, kit lelki erejére 's vitézségére nézve a' jelen század első katonájának mondhatni; boldogoknak, zászlója alatt szolgálhatni; 's esküszünk végső csepp vérünket ontani győzhetetlen vezérünk, szeretett atyánk, 's rendíthetlen herczegünk védelmeért; kettőztetjük ügyelő szorgalmunkat, lelkesítjük energiánkat, 's csak annyiban becsüljük éltünket, mennyiben azt

drága fejedelmünkért áldozhatjuk, 's mennyiben annak ereje által vagdalhatjuk agyon gyilkosit; 's ha talán (mitől Isten őrizz) a' pokol nem átalna olly fekete lelket okádni, ki elég dühös volna illyest merészleni, íme mi 4dik Ferencz katonái tudatjuk mindenivel: hogy mi minden polgártársinkat fejenként ismérjük, 's megtudjuk, mihelyest illy lázító vagy liberalis gonosz szörnyetgek alapjaihoz szegődnek; remegjenek tehát, mert élőkkel felelendnek 4ik Ferencz biztosításaért; reszkessenek, mert a' katonarögtön itél, 's mindjárt büntet! — Aláírva: Franzani general 's az egész modenai katonaság tiszti kara, mint közvitézeikért is kezeskedők.

April. 17dikén Bolognában 4 pápákatoná megint garázdálkodott: körülfogá t. i. őket néhány kóborló gyermek az utcán 's gúnyolódva enyelgett e' Mars fiaival, kik túrhetetlenek lévén a' tréfát visszonzva megczáfolni, vagy az éretlen csúfolódást nagy-lelkűen megvetni, kardot rántottak 's kegyetlenül kezdének hadarázni, 's többet megsebesítnek, ha szerencsére ausztriai csapat nem érkezik, melly a' villongókat az őrhelyre kíséré.

BELGIUM.

A' belga képviselő kamara april. 21dikén elfogadá a' belső ministeriumi budgetet 4,450,300 frtban. Ekkor felállott a' külső ügyek ministere 's a' következő tudósítást adá Londonból: „Megírák vala van de Weyer követünknök Londonban, hogy engem az angol parlamenti ülések elhalasztatása előtt körülállásosan tudósítson a' (Belgiumot illető) alkudozások mibenléte felől. Erre ő azt írja, hogy aprilis 18dikán éjjélkor a' porosz követ a' nov. 15diki szerződés megerősítését Belgiummal 's az angol és francia udvarokkal kieserélte; hogy Poroszország ratificatioja mellett nincs semmi tartalék; hogy az ausztriai meghatalmazott ugyanaz nap 's ugyanaz órában hasonlólag kieserélé ratificatioját de olly tartalékkal, hogy az egyezést, mennyiben az Luxemburgot

érdekli, a' német szövetségnek is elfogadtatás végett elibe terjeszteti, minthogy az (a' német szövetség) valamely birtokrész áltengedése esetén alkatlevelénél fogva ezen formalitás megtartására köteles. Igen hihető, rövid nap alatt az orosz meghatalmazott is kiváltja megerősítését. — E' tudósításra az oppositio némely tagjai azt jegyzék meg, hogy Ausztria ratificatioja a' német szövetségre hivatkozás mellett valami igen tökéletlen, minthogy ezáltal a' hollandi király mint részese a' német szövetségnek, melly csak teljes egy-értelemmel hozhat illyesekben végzéseket, tovább is akadályt vethet Belgium ügyeinek 's diplomatiai viszonyinak: még is a' képviselő kamara általában igen megörült a' hirnek 's a' Belgák semmitsem kételkednek többé a' béke fenmaradhatásán, a' mit valóban méltán és forrón ohajtanak is.

Van de Weyer ur Londonból Brüsselve megérkezett 's a' ratificatiókat magával elhozta. A' Courrier Belge ez alkalommal azt mondja: aligha nem csalatkozott tegnap (21-dikén) Meulenaere ur (a' külső minister), midőn azt mondá hogy Poroszország ratificatioja tartaléktalan. Londoni levelezőnk után Ausztria és Burkusország e' következő tartalékkal tevék ratificatiojokat: 1) hogy ezen nov. 15diki szerződéshez állások mellett is a' német szövetség jusai sértetlen maradnak. 2) hogy a' nevezett két udvar semmi kényszerítéshez nem járuland, mellyet talán a' többi udvar a' szerződés teljesítésére szükségesnek vélhetne. 3) hogy, ha Belgium és Hollandia újabb feltételekben egyeznének egymással, mellyek a' 24 cikkely pontjait változtatnák, ezen újabb feltételek toldalékcikkék gyanánt jőjenek a' szerződéshez. —

Ujabb: Igy következik a' belga Moniteur után ausztriai császár Ó Felsege ratificatioja, melly eredetileg diák tehát nem a' mostani diplomacia nyelvén van írva: „Mi első Ferencz 's a' t. Adjuk tudtára mindennek, a' kit illet: Minekutána azon conferentiák kö-

vetkezésében, mellyek a' mi meghatalmazottunk 's ÓÓ. FF. a' Francziák királya 's Nagy-britannia és Burkusország királya 's az Orosz birodalom császára meghatalmazotti között a' dolgoknak azon új állapotja iránt, melly a' belga királyságban 1830. szeptembere óta van divatban tartattak, egyezés kötött, melly a' mult év novembere 15dikén egy részről a' fen említett meghatalmazottak, más részről a' Belgák mostani királya meghatalmazotti által iratott alá 's mellynek foglalatja imitt következik: . . (itt a' nov. 15diki szerződés áll) . . Mi megvizsgálván 's fontolván ezen egyezés minden cikkelyeit, azokat teljesen elfogadtuk, fen tartván azonban a' fenséges (durchlauchtigst) német szövetség jusait azon cikkelyekre nézve, a' mellyek Luxemburg Nagyherczegség egy része áltengedését 's cseréjét illetik; kinyilatkoztatjuk 's igérjük ezennel azon cikkelyek megerősítését, császári szavunkra fogadván Magunk és követőink nevében, hogy a' fenemlített tartalék mellett mindent, a' mi azokban foglaltatik, hiven teljesítendünk. Minek hitelére 's erősítésére a' jelen ratificatiót saját kezünkkel aláirtuk 's császári pecsétünk hozzá mellékelését meghagytuk. Költ Bécsben 1832 martziusa 21-dikén, országlásunk 41dik évében.“ Ferencz. Hg. Metternich. Ó Cs. Kir. Felsege parancsolatjára báró Lebzeltern-Collenbach Ferencz. Közli ezután a' belga Moniteur ezen ratificatio kicseréltetése protocollumát is (a' belga követtel) Londoanban april. 18dikéről Wessenberg, Neumann, 's van de Weyer urak aláírásaikkal; ugy szinte a' porosz király januarius 7dikén költ ratificatioját is, mellynek foglalatjában semmi tartalék nincs említve, 's az annak kicseréléséről szóló, az előbbivel mindenben egyező protocollumot.

Ezen ratificatiókra a' lüttichi ujság ezt jegyzi meg: A' ratificatiók után jőnek a' rectificatiók. Van de Weyer ur a' nov. 15diki szerződésen teendő módosítások végett jöve Brüsselve. Minden ember érzi, hogy

a' mi ü
mi mé
gyunk.
a' nag
jokban
ebből
latt mi
ajánlat

A
Ausztr
oda m
külső
status
szág
Luxem
a' több
het m
ezen t
sül pe
van,
burgi
ség 's
is me

T
szólás
ságok
korma
dologi
te) t
mány
európ

clama
melly
törvé
Migu
katon
dési
költ
bruá
bonb
rad f
száll
keze

a' mi ügyünk még nincs elhatározva 's hogy mi még csak a' dolog végének elején vagyunk. Abban nincs semmi kétség, hogy a' nagy hatalmasságok irántunk szándékjokban egymással megegyeznek. Mi sül ki ebből? rövid időn meg kell tudnunk. Azalatt ministerink az elejökbe terjesztett újabb ajánlatokat fontolgatják. —

A' senatus april. 25diki ülésében az Ausztria ratificatiójában foglalt tartalékok oda magyarázza 's csak úgy értheti a' belga külső minister, hogy a' német szövetségi statusok közül Ausztria és Burkusország megadván már a' ratificatio által Luxemburgra nézve egyezéseket, ez csak a' többi (nem olly fontos) statusoknál jöhet még kérdésbe; különben is, ugy mond, ezen tartalék magában a' szerződésben, jelesül pedig annak 5dik cikkelyében is benne van, holott az mondatik, hogy a' luxemburgi rész-csere iránt a' német szövetség 's a' Nassau ház atyavérségi (agnaten) is meg fognak kérdeztetni. —

Thorn ur elfogatása iránt tett ellenszólásra a' belga szerződést aláírt hatalmasságok követeinek azt felelé eddig a' hágai kormány, hogy hiteles tudósítást vár a' dolgról, melly némileg (en quelque sorte) tudta nélkül történt. — A' belga kormány consulokat nevezett az angol 's egyéb európai kikötőkbe.

PORTUGÁLIA.

Dom Miguel martz. 28dikán egy proclamatiót bocsátott a' portugál nemzethöz, mellyben előadatik hogy D. Pedro az ország törvényei szerint nem léphet kormányra; D. Miguel a' törvényes uralkodó, kit a' nép, katonaság 's papság D. Pedro ellenségeskedési ellen oltalmazni kész. — Egy 23dikán költ kir. határozat szerint az 1831diki február elején felállított ítélő biztosság Lizabonban 's Portoban még egy esztendőig marad fen. — A' Madeirába segéd seregeket szállított hajók közül 7 Lizabonba visszaérkezett. D. Pedro Terceirában mindazoknak,

kik magokat II. Dona Maria ellenségének nyilatkoztatták, megkegyelmez, szabadon bocsátatja, 's elszedett jószágikat visszatéríteti, ezenkívül az adót is tetemesen leszálítja. E' rendszabást közörmel fogadták.

D. Pedro hadi ereje öszvesen 13,186 fegyveres főre 's 2,000 hajósra megy, 238 álgyuval, 11 hadi 's 40 szállító hajóra felosztva. Portugália egész tábora, ugy szólván, a' tengerszélhez gyülöng; a' főváros nyugtalanodik; a' katonaság zsoldja elmaradta miatt zúgolódik; nincs pattantyús a' sok álgyu mellé; gyakran elfogdozzák 's tömlöczre hurczolják főkép a' nagyokat, 's az erőszakos kölcsönzéstől vonakodó gazdagokat. Szörnyű élet, szörnyű személyi 's vagyoni bátorság 's biztosság van egy erőszakos bitorlásnak önkényü zsarlásaiban!

A' lissaboni udvari ujság jelenti apr. 3dikán, hogy Princesa Real 's 22dik Februarius hadihajók (egyik corvette, másik brigg) Madeirából, hova 1,300 fő segéd sereget szerencsésen beszállítottak, Lizabonba visszaérkeztek. General Alvaro, a' sziget katonai kormányzója (don Miguel pártján) mindennemü erősítéseket megtett 's jelenti, hogy a' nép csendes; de a' dolgok további ohajtott menetelésben 's különösen katonáji hívségökben keveset bízik. —

NÉMETORSZÁG.

Martz. 16dikán a' király Schön praesidenshez utasított kabineti rendelkezésénél fogva porosz katonatörvény 's fenyíték alá vettet minden az országban tartózkodó Lengyelt, altisztet 's köz vitézt; fel fognak előltők a' porosz hadiczikkelyek olvastatni 's magyaráztatni, hogy értsék mihez szabni, mint viselni magokat, 's milly bánásmódra tarthassanak számot; ennél fogva Smidt osztályos kormányzó general rendeltetik ügyelésökre, külön elosztályoztatásokra 's porosz tiszttek 's altiszttek által kormányoztatásokra; azonban még mindig örömmel igértetik engedelem, kimélő bánásmód 's költ-

ségi segedelem is azoknak, kik szivesek lennének hazájokba visszatérni.

Kasselben az új sajtótörvény javaslatának 4dik része v. szakasza, melly a' sajtóbeli pörök ítélőszékének nyilvánosságát kíváná, nem ment keresztül. A' képviselők többsége attól tartott, hogy ha e' ponthoz a' kormány akarata ellen tovább is ragaszkodik, a' többi még hozatandó törvényeknek vet akadályt. Ezen concessiot (engedmenyt) a' jó ügy baráti felette roszalják; minthogy a' törvényszék nyilvánossága nélkül nincs igaz szabadság. Baden és Hessen valának, így szólnak ezek, a' német szabadság képviselőji. Ha Hessen is kivívá magának a' sajtószabadságot úgy, mint Baden: akkor szükségképen a' többi constitutionalis német statusok is megadták volna népeiknek azt. Állhatatossággal kell vala győznünk 's elronta mindent engedékenységünk. Meglátjuk, hova vezet még minket ez engetegségünk 's a' t.

A' berlini politia-tiszttség minduntalan más más német politikai ujságot tilt el mind a' beviteltől mind a' könyvárosbolttól, (igy a' „der Freisinnige“ nevű hírlapokat is). Természetesen csak olyanokat, mellyekben e' messzelátó politiatiszttség már távolról is észre veszi a' revolutiót.

Braunschweigan egy összeesküvés fejeztetett fel a' kormány (Vilmos herceg, testvére az elüzt Károlynak) ellen, mellynek fő koholói Wrisberg grófné, Dubien és Ehrhard alrendü emberek 's Kalm volt ezredes hadnagy apr. 26dikán elfogattak. Irómányaik tartalma még nem tétetett közzé.

A' grófné april. 27dikén éjjel tömlöczéből elszökött.

Egy rajnamelléki ujság szerint a' teutsche Tribune (szerkezteté D. Wirth) „Flugschrift“ czim alatt folytattatni fog, 's minthogy leveleit (számjait) a' posta ált nem veszi, gyalogposták fogják azt várasról várasra hordani. Ezen hordoztatás költségét a' sajtószabadság-gyámolító német nemzeti egyesület adandja meg. Ujabb hírek szerint a' frankfurti politiahivatal ezt is eltiltá.

Dr. Wirthet a' speyeri ujság szerint april. 16dikáról a' k. kerületi törvényszék Zweybrückenben minden vád alól teljesen feloldozá és szabadon bocsátá; a' városi 's vidéki tömérdek nép mintegy diadalmasan kísérté ki őt a' törvényházból.

A' bajor kormány, melly minap a' sajtószabadság iránti hazai egyesületet tiltá el, részeseit pedig minden uton üldözi, legközelebb annak neustadti választottságát, mint törvényellenit, rendelé elosztatni; de a' választottság e' parancsot törvénytelenége miatt nem fogadá el, 's fejenként (136 tagból áll) kinyilatkoztaták további folytatását.

Pénzfolyamat:

Bécs (Majus Sikan) közép ár:

Státus 5 pC. kötelezőlev.	88 $\frac{1}{8}$ p. p.
— 4 pC.	77 $\frac{1}{8}$ —
— 1820diki nyeres. kölesön	176 $\frac{1}{4}$ —
— 1821diki	123 $\frac{1}{2}$ —
Bécs vár. 2 $\frac{1}{2}$ pC. bankó-kötel.	47 $\frac{5}{8}$ —
Az udv. kam. 2 $\frac{1}{2}$ perCt kötel.	— — —
Bank-actiák v. részvények darabja	1147 — — —

A' gabonának pesti piaczi ára Majus 11dikén 1832.

Pozs. m. vtó. gar	legjobb	középszerű	csekélyebb	Pozs. m. vtó. gar.	legjobb	középszerű	csekélyebb
Tisztabúza	133 $\frac{1}{2}$	126 $\frac{2}{3}$	120	Zab	30	28 $\frac{2}{3}$	28
Kétszeres	86 $\frac{2}{3}$	80	—	Köles	46 $\frac{2}{3}$	40	—
Rozs	53 $\frac{1}{2}$	50	48 $\frac{2}{3}$	Köles-kása	—	100	—
Árpa	42	40	36 $\frac{2}{3}$	Kukoricza	41 $\frac{1}{2}$	40	—

Szerkezteti Helmezy. — Nyomtatja Landerer.